

criteris mínims d'avaluació i de qualificació de l'optativa LITERATURA UNIVERSAL de 1r Batxillerat. Curs 2018-19.

OBJECTIUS DE LA MATÈRIA:

L'ensenyament de la literatura universal tendrà com a objectius desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

1. Conèixer en termes generals els principals moviments i períodes de la literatura universal, les grans obres i els autors més rellevants, especialment del món occidental.
2. Llegir i interpretar amb criteri propi textos o fragments literaris d'àmbits geogràfics i culturals diversos, relacionant-los amb els contextos en què foren produïts.
3. Apreciar la literatura com a projecció personal humana, com a instrument per a la comprensió de la realitat i com a reflex de la sensibilitat col·lectiva.
4. Gaudir de la lectura com una font de nous coneixements i experiències i com una activitat plaent per a l'oci.
5. Analitzar les relacions existents entre obres significatives de la literatura universal i obres de qualsevol altra disciplina artística, a les quals les primeres han inspirat.
6. Explicar les peculiaritats d'un text literari, tot posant de manifest la naturalesa del seu estil i vinculant-lo a les circumstàncies sociohistòriques en què s'han produït.
7. Adoptar una actitud oberta i receptiva davant les creacions literàries i valorar-les com a producte de la riquesa i varietat de les diferents cultures.
8. Conèixer les influències dels principals corrents literaris en la literatura catalana i castellana i, en el seu cas, les aportacions d'aquestes literatures al patrimoni universal.
9. Concretar la interrelació entre els autors representatius de cada època mostrant-ne la singularitat mitjançant la comparació.
10. Crear diferents textos a partir dels models literaris llegits i analitzats.
11. Fer treballs de recerca sobre autors i obres de la literatura universal, tot utilitzant les fonts bibliogràfiques tradicionals i els nous sistemes informàtics i audiovisuals.

CONTINGUTS

Bloc 1. Els orígens. Les arrels bíbliques i grecollatines de la literatura occidental

- Síntesi conceptual dels grans períodes de la literatura antiga i clàssica
- Pautes per a la lectura expressiva i per a la interpretació dels símbols més coneguts de la tradició.
- Coneixement d'una literatura per ser escoltada i una literatura per ser llegida.

- Síntesi conceptual dels grans períodes de la literatura antiga i clàssica
- Pautes per a la lectura expressiva i per a la interpretació dels símbols més coneguts de la tradició.
- Coneixement d'una literatura per ser escoltada i una literatura per ser llegida.

- Apropament al concepte de versió filmica i de text literari.
- Guió per al comentari de text.
- Importància de la Bíblia.
- Èpica i teatre de la Grècia clàssica: Homer, Sòfocles, Aristòfanes.
- Poesia llatina i els tres tòpics (*Ubi sunt, Beatus Ille, Carpe diem*): Virgili, Horaci.

Bloc 2. L'edat mitjana

- La poesia trobadoresca. Trobador, joglar i la *fin amor*.
- El *dolce stil novo* i la lírica medieval: Dante, Petrarca. L'evolució del tema amorós en diferents autors medievals.
- El cicle artúric. La novel·la de cavalleries i altres propostes narratives. La pervivència d'expressions que formen part de la imatgeria col·lectiva. *El romanç de Tristany i Isolda*.

Bloc 3. El món modern: del segle XVI al segle XVIII

- El Renaixement: canvis ideològics i estètics. Noves formes i gèneres literaris. Ús de la mitologia.
- L'humanisme: Rabelais.
- El classicisme europeu. Racine. Molière.
- Les primeres albors de la novel·la. Shakespeare.
- L'estètica barroca.
- La il·lustració francesa i la seva projecció literària.

Bloc 4. El segle XIX

- El Romanticisme. Característiques. Literatura alemanya: Goethe, Schiller, Novalis. Literatura anglesa: Byron, Shelley, Scott, Keats. Literatura francesa: Víctor Hugo, Madame de Staël, Chateaubriand. Literatura italiana: Manzoni, Leopardi.
- El costumisme. La irrupció del periodisme a l'àmbit de la literatura.
- El realisme i el naixement de la novel·la contemporània: Austen, Dickens, Balzac, Tolstoi, Flaubert, etc. El Naturalisme: Zola.
- El simbolisme: Baudelaire, Mallarmé, Verlaine i Rimbaud.
- Reconeixement de temes literaris en altres disciplines artístiques. Referències cinematogràfiques i documentals.

Bloc 5. El segle XX

- Les avantguardes. El futurisme. El cubisme. El dadaisme. L'expressionisme. El surrealisme.
- La poesia en el primer terç del segle xx: influència del neosimbolisme. Eliot. Rilke. Valéry. Pessoa. Kavafis.
- Les transformacions de la narrativa contemporània. Proust. Kafka. Joyce. La generació perduda. El compromís de l'escriptor.
- El boom de la narrativa hispanoamericana: Borges, Cortázar, García Márquez.
- El teatre de l'absurd: d'Ibsen a Ionesco. El teatre del compromís. Brecht. Beckett.
- La literatura i el seu paper en la societat de consum (novel·la de gènere, novel·la i cine, novel·la i mitjans de comunicació de massa).
- La condició humana a partir de la literatura. Reconeixement de temes literaris en altres disciplines artístiques. Referències cinematogràfiques i documentals.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Situar moviments, autors i obres en el seu context històric, social i cultural. L'alumnat ha de saber caracteritzar alguns moments importants en l'evolució dels grans gèneres literaris (narrativa, poesia, teatre), relacionant-los amb les idees estètiques dominants i les transformacions artístiques i històriques (tots els blocs).
2. Analitzar i comentar obres breus i fragments significatius de diferents èpoques, interpretant el seu contingut d'acord amb els coneixements adquirits sobre temes i formes literàries, així com sobre períodes i autors.
3. Preparar treballs crítics sobre la lectura d'una obra significativa d'una època, interpretant-la en relació amb el seu context històric i literari, obtenint la informació bibliogràfica necessària i efectuant una valoració personal (tots els blocs).
4. Fer valoracions, oralment o per escrit, de les obres literàries com a punt de trobada d'idees i sentiments col·lectius i com a instruments per a créixer el cabal de la pròpia experiència.
5. Reconèixer la influència d'alguns mites i arquetips creats per la literatura i el seu valor permanent en la cultura universal.

6. Fer exposicions orals sobre una obra, un autor o una època amb l'ajut de mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació i la comunicació, expressant-hi les pròpies opinions, seguint un esquema preparat prèviament .
- 7: Fer anàlisis comparatives de textos de la literatura universal amb uns altres de la literatura catalana i/o castellana de la mateixa època, posant de manifest les influències, les coincidències o les diferències que existeixen entre ells.
8. Posar exemples d'obres significatives de la literatura universal adaptades a altres manifestacions artístiques analitzant en algun d'ells la relació o diferències entre els diferents llenguatges expressius (blocs 4 i 5).

PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ.

Exàmens:

Es realitzarà un sol examen com a mínim a cada avaluació, que contemplarà literatura i comentari de text que suposa un 70% de la nota.

Ortografia:

L'ortografia serà tenguuda en compte pel professor a l'hora de posar la nota de l'avaluació, podent davallar la nota si el nombre de faltes és important.

Lectures:

Es faran cinc lectures obligatòries i imprescindibles durant el curs. Els treballs o els exàmens de la lectura suposaran un 30% de la nota. Les lectures són les següents:

SÓFOCLES: Antígona.

SHAKESPEARE, William: Hamlet.

VOLTAIRE: Càndido.

KAVAFIS: Una selecció de poemes / BAUDELAIRE: Les flors del mal.

KAFKA, Frank: La metamorfosis.

Nota global de l'avaluació:

La nota global de l'avaluació serà el resultat de la suma de:

- Treball o examen dels llibres de lectura: 30%
- Exàmens de literatura i de comentari de text: 70%
- La feina diària, l'actitud a classe i l'interès tenen la finalitat d'arrodonir la nota (augmentar o disminuir fins a un màxim de 1). De totes maneres, el professor tindrà en compte l'assistència a classe, les feines fetes i l'actitud i cada dia, a ser possible ho anotarà.
- Les lectures són obligatòries. S'avaluaran mitjançant exàmens o treballs.
- No es pot entregar cap treball o feina encomanada fora del termini determinat. Hi haurà un marge de dos dies i cada dia de retard descomptarà un punt de la nota final del treball. A partir del tercer dia, ja no s'acceptaran les feines.

Recuperació:

Cada avaluació té els seus continguts i les seves lectures específiques; el professor podrà decidir si fer una recuperació després de cada avaluació. A més a més, a final de curs es podrà realitzar un examen final on entrarà tota la matèria del curs . Si algun alumne tengués suspesa alguna avaluació, podrà aprovar la matèria sencera amb aquest examen final. A setembre se realitzarà un examen o treball amb tota la matèria i la nota obtinguda serà la final.

Pèrdua del dret a l'avaluació contínua.

L'alumnat perdrà el dret a l'avaluació contínua quan no assisteixi regularment a classe. No assistir regularment equival a un 15% de les sessions de la matèria. En aquest cas, l'alumne farà una prova final de tota la matèria al mes de juny.

Nom i llinatges de l'alumne: _____

Firma pares o tutors: _____